ÄÄNEKOSKI
Tulevaisuus asuu täällä

Päätöksen liite
Julkinen

Äänekosken kaupunki
Hallintokatu 4
44100 Äänekoski

**Vastaus päätöksestä KH 15.06.2026 § 191 tehdyn oikaisuvaatimuksen perusteisiin**

## Vastaus kohtaan 4.1

Kaupunginhallitus on täyttänyt tehtävänsä valvoa valtuuston päätösten laillisuutta ja päättänyt valtuuston 8.6.2026 tekemien päätösten täytäntöönpanosta ratkaisullaan KH 15.6.2026 § 189. Kunnan sisäisen hallinnon ja toiminnan järjestämistä koskevissa päätöksissä on vakiintuneesti katsottu, että päätös voidaan panna täytäntöön heti kun se on hyväksytty ja pöytäkirja tarkastettu.

Kuntalain 143 § mukaisesti ”Päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.”. Säännöksen mukaisena pääsääntönä on, että päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä oikaisuvaatimus tai valitus ei käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi, sillä oikaisuvaatimuksen tai valituksen johdosta päätös voidaan ottaa uudelleen ratkaistavaksi ilman peruuttamattomia vaikutuksia. Viran lakkauttamista tai perustamista ei voida pitää peruuttamattomana ratkaisuna, sillä päätöstä edeltänyt hallinnollinen rakenne kyetään palauttamaan hallinnollisella päätöksellä. Myöskään oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen ei ole kieltänyt täytäntöönpanoa.

## Vastaus kohtaan 4.2

Oikaisuvaatimuksen kohdassa 4.2 ei ole tuotu esiin konkreettisia seikkoja, kuinka asian selvittäminen olisi puutteellista. Oikaisuvaatimuksessa muissa valituskohdissa väitettyihin puutteisiin vastataan niitä koskevissa kohdissa.

Yhteistoimintamenettely on kaupunginhallituksen päätöksellä 16.3.2026 § 74 määritelty kohdentuvaksi koko kaupungin henkilöstöön lukuun ottamatta

työllisyysalueen henkilöstöä, eli yhteistoimintamenettely on kohdennettu myös elinvoimajohtajan virkaan. Päätöksessä on erikseen esitetty yhtenä yhteistoimintamenettelyn käynnistämisen perusteena sen selvittäminen, kuinka resurssit käytännössä jaetaan Äänekosken kaupungin ja Äänekosken Kehitys Oy:n kesken ja miten toiminta Äänekosken kaupungilla organisoidaan toteutuvan muutoksen seurauksena. Elinvoimajohtajan viran lakkauttamista, lakkauttamisen perusteita ja lakkauttamisen vaikutuksia on käsitelty laissa yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueilla (449/2007) edellytetyllä tavalla. Yhteistoimintamenettely on todettu sanotun lain mukaisesti käydyksi ja neuvottelutuloksessa on muun ohella esitetty elinvoimajohtajan viran lakkaaminen 31.12.2026.

## Vastaus kohtaan 4.3

Elinvoimajohtajan vakanssin olemassaolo tai lakkauttaminen ei suoraan vaikuta asiakkaiden tarpeisiin, investointeihin tai kehitystoimintaan eikä näihin kohdennettuihin palveluihin. Työn organisointia muutettaessa jonkin vakanssin lakkaaminen ei myöskään tarkoita palveluiden lakkaamista. Yksittäisen viran lakkaaminen tai perustaminen ei muutoinkaan ole ennakkoarviointimenettelyä edellyttävällä tavalla kuntalaisille tai kunnan taloudelle merkittävä päätös.

## Vastaus kohtaan 4.4

Viran lakkauttamisen tarpeeksi on osoitettu Äänekosken kaupungin ja Äänekosken kehitys Oy:n välisen työnjaon uudistaminen ja siitä seuraava tarve toiminnan uudelleen organisoinnille. Hallintolain 45 § mukainen päätöksen perusteluvelvollisuus ei tarkoita velvollisuutta sisällyttää päätökseen kaikkia yhteistoimintaneuvotteluissa käsiteltyjä vaihtoehtoja, perusteita ja keskusteluja. Hallintolain 45.1 § 2. virkkeen mukaisesti ”Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.”. Edellä lainattua virkettä koskien hallituksen esityksessä 72/2002 vp on kuvattu, että asian ratkaisuun vaikuttavina tosiseikkoina voitaisiin mainita ainoastaan ne, jotka välittömästi tukevat päätöksen lopputulosta.

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä on kuvattu viran lakkauttamiseen johtanut toiminnan uudelleen organisoinnin tarve, yhteistoimintamenettelyn kulku, vastuualueen lakkaaminen sekä kussakin vaiheessa sovelletut säännökset. Yhteistoiminnassa on käsitelty riittävällä tavalla, kuinka virkaan kuuluvat tehtävät vastaisuudessa hoidetaan. Päätöksessä on myös yleisluontoisesti kuvattu, mitä vaikutuksia vakanssin lakkaamisella on vastuualueen muihin vakansseihin. Lisäksi päätökseen kuuluu liiteasiakirjana

neuvottelutulos, jossa on esitetty tarkemmin elinvoimapalveluiden vastuualueella tapahtuvia muutoksia ja eri muutosten taloudellisia vaikutuksia.

Laissa kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta on 34 § lueteltu ne tilanteet, joissa virkasuhde päättyy ilman irtisanomista. Luettelo ei sisällä viran lakkauttamista, joten vakanssin perustamista tai lakkaamista koskevasta päätöksestä ei sellaisenaan seuraa viranhaltijan virkasuhteen päättyminen. Virkasuhteen päättyminen viran lakkauttamisen jälkeen edellyttää viranhaltijan irtisanomista laissa säädetyllä irtisanomisperusteella ja irtisanomispäätökseen liittyy itsenäinen muutoksenhakuoikeutensa. Irtisanomisperusteiden arviointi ei siten ole relevanttia viran lakkauttamista koskevan päätöksen lainmukaisuutta arvioitaessa.

## Vastaus kohtaan 4.5

Kuntaliiton suositusten mukaisesti kunnan tulee linjata, mitkä päätökset vaativat ennakollista vaikutusarviointia, ja keskittyä sellaisiin päätöksiin ja tavoitteisiin, joilla on merkittäviä vaikutuksia. Äänekoski on linjannut asiasta kaupunginhallituksen päätöksellä 2.9.2024 § 204. Yksittäisen viran lakkaaminen tai perustaminen ei ole ennakkoarviointimenettelyä edellyttävällä tavalla kuntalaisille tai kunnan taloudelle merkittävä päätös.

Yhteistoiminnassa on käsitelty riittävällä tavalla, kuinka virkaan kuuluvat tehtävät vastaisuudessa organisoidaan.

## Vastaus kohtaan 4.6

Äänekosken Kehitys Oy:n roolin ja rahoituksen sekä toiminnallisten edellytysten yleisluontoiset reunaviivat on vahvistettu valtuuston lainvoimaisella päätöksellä KVALT 16.2.2026 § 3. Lisäksi kaupunginhallitus on käsitellyt Äänekosken Kehitys Oy:n roolia, rahoitusta ja toiminnallisia edellytyksiä erillisenä päätösasiana. Esitetty väite toimintamallin epävarmuudesta on luonteeltaan tarkoituksenmukaisuusperuste ja kaupunginhallitus voi arvioida päätöksensä tarkoituksenmukaisuutta suhteessa muihin valtuuston tahtotilan mukaisiin ratkaisuvaihtoehtoihin. Kuntalain 135 § mukaisesti kunnallisvalituksen saa tehdä vain laillisuusperusteella.

## Vastaus kohtaan 4.7

Esitetty väite toimintaympäristön tarpeista on luonteeltaan tarkoituksenmukaisuusperuste ja kaupunginhallitus voi arvioida päätöksensä tarkoituksenmukaisuutta suhteessa muihin valtuuston päätöksen 8.6.2026 § 58

mukaisiin ratkaisuvaihtoehtoihin. Kuntalain 135 § mukaisesti kunnallisvalituksen saa tehdä vain laillisuusperusteella.

## Vastaus kohtaan 4.8

Oikaisuvaatimuksen perustelussa 4.8 ei ole yksilöity, mitä virheitä tai kokonaisuuden epäjohdonmukaisuuksia päätöksenteossa väitetään ilmenneen. Kuntalain 47.1 § mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisetu. Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös ei koske kunnan tytäryhteisön toimintaa. Kuntalain 47 § 2.- 4. momentissa säädetään tytäryhteisön hallituksen kokoonpanosta ja konserniohjeesta, jotka eivät ole olleet oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen kohteena tai perusteena.

## Vastaus kohtaan 4.9

Elinvoimajohtajan viran lakkauttaminen ei ole osa talouden tasapainottamisohjelmaa. Kuten päätökseen kuuluvassa päätösketjussa ilmenee, elinvoimajohtajan viran lakkauttaminen liittyy omistajaohjauksen toteuttamiseen.

Valmisteluketju on avattu kaikilta keskeisiltä vaiheiltaan:

Yhteistoimintamenettelyn käynnistämisessä KH 16.3.2026 § 74 on todettu, että:

*" Äänekosken kaupungin valtuusto on kokouksessaan 16.2.2026 § 3 päättänyt omistajapolitiikasta. Näin ollen tulee selvitettäväksi, miten resurssit käytännössä jaetaan Äänekosken kaupungin ja Äänekosken Kehitys Oy:n kesken ja miten toiminta Äänekosken kaupungilla organisoidaan toteutuvan muutoksen seurauksena.*

*Kaikista edellä mainituista muutoksista voi aiheutua tarve muuttaa henkilöstön tehtäväsisältöjä, virka- ja/tai tehtävänimikkeitä, siirtymisiä työsopimussuhteeseen (mikäli tehtävään ei sisälly julkisen vallan käyttöä), työaikaa ym. palvelussuhteen ehtoja. Lisäksi työryhmä on tunnistanut noin 40 virkaa/tehtävää, jotka mahdollisesti lakkaisivat talouden tasapainottamisohjelman tarkastelujakson aikana vuoden 2029 loppuun mennessä."*

Yhteistoimintamenettelyn päättymisestä päätettäessä KH 11.5.2026 § 144 ja elinvoimapalveluiden vastuualueen lakkauttamisesta päätettäessä KVALT 8.6.2026 § 58 on todettu, että:

*" Äänekosken kaupungin valtuusto on päättänyt 16.2.2026 § 3 omistajapolitiikasta. Kaupunginhallitus on 2.3.2026 § 45 päättänyt täytäntöönpanna sanotun päätöksen ja*

*osana täytäntöönpanon käynnistämistä kaupunginhallitus on huomioinut omistajapolitiikan yhteistoimintamenettelyn käynnistämisessä. Hallituksen päätöksen mukaisesti yhteistoimintaneuvotteluissa on tavoiteltu toiminnan uudelleen organisointia vastaamaan nykyistä toimintaympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia. Näin ollen yhteistoimintamenettelyssä on selvitetty, miten resurssit käytännössä voitaisiin jakaa Äänekosken kaupungin ja Äänekosken Kehitys Oy:n kesken ja miten toiminta Äänekosken kaupungilla organisoitaisiin toteutuvan muutoksen seurauksena. Omistajapolitiikan toteuttamiseksi neuvottelutuloksessa esitetään elinvoimapalveluiden vastuualueen lakkaamista 1.1.2027 alkaen ja elinvoimajohtajan viran lakkaamista 31.12.2026. Elinvoimapalveluiden vastuualueelle sijoitetut vakanssit sijoiteltaisiin organisaatiorakenteellisesti uudelleen keskushallinnon sisällä. Näin toimimalla kaupunki varmistaa kaupunginvaltuuston hyväksymän omistajapolitiikan tahtotilan toteuttamisen niin, että Äänekosken Kehitys Oy voi rekrytoida kokoaikaisen toimitusjohtajan siten, että Äänekosken kaupungin ja Äänekosken Kehitys Oy:n yhteenlasketut resurssit eivät kasva.*"

Päätöksiin sisältyvässä neuvottelutulos-liiteasiakirjassa on esitetty resurssienjaon vaikutuksia vielä hieman yksityiskohtaisemmin.

Viran lakkauttamisesta päätettäessä KH 15.6.2026 § 191 on vielä todettu, että:

"*Äänekosken kaupungin valtuusto on päätöksillään 16.2.2026 § 3 ja 8.6.2026 § 58 päättänyt elinvoimapalveluiden toiminnan uudelleen organisoimisesta Äänekosken kaupungissa ja kaupungin omistamassa tytäryhtiössä Äänekosken Kehitys Oy:ssä.*

*Äänekosken kaupungin toimintojen uudelleenorganisointia on käsitelty yhteistoimintaneuvotteluissa. Neuvottelutuloksen mukaisesti uudelleenorganisoinnin tuloksena kaupungin tarve elinvoimajohtajan vakanssille lakkaa 31.12.2026.*"

## Vastaus kohtaan 4.10

Kuten päätösketjun pöytäkirjamerkinnöistä ilmenee, päätöksessä on kerrottu, että kyseessä on yhteistoimintaneuvotteluissa valmisteltu esitys. Myös yhteistoimintaneuvotteluissa osapuolia edustaneet valmistelijat on kerrottu päätöksissä. Laki yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella määrittelee yhteistoimintamenettelyn sisällön, jota prosessissa on noudatettu. Kun neuvottelut ovat koskeneet yli 10 työntekijää tai viranhaltijaa, ei neuvotteluja ole käyty henkilökohtaisesti vaan sanotun lain 3 § ja 7 § mukaisesti henkilöstön edustajien kanssa.

Viran lakkauttaminen on organisatorinen ratkaisu, jossa ei ratkaista henkilöä koskevaa asioiden järjestelyä. Virassa olevan henkilön irtisanominen on käsitelty

erillisenä päätöksenä, johon liittyen ratkaistaan muun muassa mahdollisuudet tarjota henkilölle muuta samantasoista tai muuta hänelle soveltuvaa työtä. Organisatorista ratkaisua tehtäessä ei edes voitaisi kuvata mitä virassa olevalle viranhaltijalle tapahtuu, sillä tulevaisuuteen sijoittuvilla viranhaltijan omilla ratkaisuilla sekä organisaatiossa mahdollisesti tarjottavissa olevilla soveltuvilla tehtävillä on vaikutusta yksilötason lopputulemaan.

Organisatoristen päätösten yhteydessä ei myöskään ole tietosuoja-asetuksen hengen mukaista julkaista asian käsittelyn kannalta tarpeettomia henkilötietoja. Yksilötasolle kohdistuvat päätökset tehdään erikseen ja niihin kohdistuu erillinen muutoksenhakuoikeus. Päätösketjussa on kerrottu, että vakanssien lakkautustilanteissa pyritään ensisijaisesti eläkejärjestelyihin ja/tai tarjoamaan lakkautetun tehtävän tilalle muita soveltuvia tehtäviä. Samassa yhteydessä on kerrottu, että mikäli soveltuvia tehtäviä ei ole tarjota tai asianosainen kieltäytyy vastaanottamasta tarjottua työtehtävää, voi vaihtoehtona olla irtisanominen.

## Vastaus kohtaan 4.11

(Salassa pidettävä, JulkL 24.1 § kohta 3)

## Vastaus kohtaan 4.12

Yhteistoimintamenettelyn tuloksena konkreettisina henkilöstövähennyksinä on päädytty lakkauttamaan 17 vakanssia ja perustamaan viisi virkaa. Yhteistoimintamenettelyn tuloksena toteutuu muitakin konkreettisia henkilöstövähennyksiä ja lisäksi muutoksia virka- tai tehtävänimikkeissä.

Päätöksessä ilmoitetusti kyseessä ei ole säästötoimi vaan valtuuston päätöksen KVALT 16.2.2026 § 3 seurauksena valmisteltu toiminnan uudelleen organisoiminen. Uudelleen organisoinnin vaikutukset henkilöstöön on päätöksessä kuvatusti käsitelty työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaisesti.

## Vastaus kohtaan 4.13

Yhteistoimintamenettelystä ja sen osapuolista on säädetty laissa työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (449/2007). Hallintolain (434/2003) 5 §:n mukaan, jos muussa laissa on hallintolaista poikkeavia säännöksiä, niitä sovelletaan hallintolain asemasta. Yhteistoimintalain (449/2007) 3 §:ssä määritellään yhteistoiminnan osapuolet.

Säännöksen mukaisesti asianomaisten henkilöstön jäsenten sijaan neuvotteluiden osapuolena toimivat henkilöstön edustajat sekä työnantajan edustaja(t).

Edellä kerrotusti henkilöstön kuuleminen toteutuu yhteistoiminnassa yhteistoimintalain mukaisesti. Lain 13 §:ssä säädetään, milloin yhteistoimintavelvoite on täytetty. Säännös ei edellytä muutoksia kohtaavien tiimien tai viranhaltijoiden erillistä kuulemismenettelyä. Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös liittyy kaupungin organisaation uudelleenjärjestelyyn ja viran lakkauttamiseen osana laajempaa organisatorista kokonaisuutta. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen pöytäkirjaketjusta ilmenee, että yhteistoimintalain edellyttämät tiedot on annettu henkilöstön edustajille 18.3.2026. Lisäksi yhteistoimintaneuvottelujen aikana henkilöstön edustajille on toimitettu ne tiedot, joita neuvottelujen asianmukainen käyminen edellytti. Pöytäkirjoista ilmenee myös, että henkilöstön edustajilla on ollut käytettävissään tehtävänsä hoitamiseen tarvittavat tiedot. Asiassa on siten noudatettu yhteistoimintalain mukaisia tiedonantamista ja neuvottelumenettelyä koskevia velvoitteita.

Työnantaja on kuitenkin lain vähimmäisvaatimukset ylittäen pyrkinyt varmistamaan henkilöstön näkemysten kuulemisen valmistelun aikana. Tämän vuoksi elinvoimapalveluiden henkilöstölle on järjestetty mahdollisuus keskustella valmistelussa huomioon otettavista näkökohdista. Mahdollisimman laajan elinvoimapalveluiden henkilöstön osallistumismahdollisuuden varmistamiseksi työnantaja on sopinut tapaavansa elinvoimayksikön henkilöstöä heidän yksikkönsä oman tiimipalaverin yhteydessä. Työnantajaosapuoli on ollut käsityksessä, että myös vastuualuejohtaja oli kutsuttu kyseiseen tilaisuuteen. Kun myöhemmin ilmeni, ettei kutsua ollut välittynyt hänelle, työnantajan edustaja pyrki tavoittamaan hänet puhelimitse samana päivänä. Vaikka yhteyttä ei tuolloin saatu, vastuualuejohtajalla on ollut mahdollisuus esittää näkemyksiään muissa yhteyksissä.

Tätä yksittäistä tilannetta lukuun ottamatta vastuualuejohtajaa on informoitu valmistelusta samalla tavoin kuin muutakin henkilöstöä. Lisäksi hän on osallistunut useisiin kokouksiin ja neuvotteluihin, joissa on valmisteltu Äänekosken Kehitys Oy:tä koskevaa omistajapolitiikkaa, tehty siihen liittyviä linjauksia sekä valmisteltu kaupungin ja yhtiön välistä tehtävänjakoa. Vaikka viran lakkauttamisessa on kysymys ensisijaisesti kunnan organisaation ja tehtävärakenteen järjestämisestä eikä yksittäisen viranhaltijan henkilöön kohdistuvasta toimenpiteestä, on viranhaltijalla ollut tieto valmisteltavista

muutoksista sekä mahdollisuus tuoda näkemyksensä esille valmistelun aikana.

Oikaisuvaatimuksessa viitattu kuntalain 37 § määrittelee, että kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Säädös myös määrittelee kuntastrategiassa vähintään huomioitavat näkökulmat ja perusteet sekä velvoittaa määrittelemään kuntastrategian toteutumisen arvioinnin ja seurannan sekä huomioimaan kuntastrategia talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa. Päätös vakanssin lakkauttamisesta ei sisälly kuntalain 37 § mukaisesti kuntastrategiassa huomioitaviin asioihin eikä sanottu säännös muutoinkaan ota kantaa yksittäistä virkaa koskeviin ratkaisuihin. Kuntastrategia on nimensä mukaisesti strategisen tason periaatelinjaus, eivätkä sitä koskevat säännökset siten ole suoraan sovellettavissa yksittäistä virkaa koskeviin ratkaisuihin.